

JAARVERSLAG 2017

DE REGERING VAN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST WIL VAN BRUSSEL EEN AANTREKKELIJKE EN INCLUSIEVE SMART CITY MAKEN. EEN STAD WAAR NIEUWE TECHNOLOGIEËN ZORGEN VOOR EEN GROEIENDE DUURZAME ECONOMIE, MET EEN GEZOND BEHEER VAN ONZE GRONDSTOFFEN. NIEUWE TECHNOLOGIEËN DIE OOK BIJDRAGEN TOT EEN BETERE LEVENSKWALITEIT VOOR IEDEREEN.

INHOUD

1. Woord vooraf door de algemene directie	5
2. Mutualisering van infrastructuur	8
Het Gewestelijk Data Center	8
wifi.brussels, het gewestelijk netwerk voor gratis wifi	8
IRISnet, het breedbandnetwerk van het Gewest	9
Fiber to the School	9
3. Mutualisering van de ICT-diensten en -platformen	10
Het videobewakingsplatform	10
De lage-emissiezone (LEZ)	10
NOVA en BOS	11
IRISbox	11
Fix My Street	12
Openbare computerruimtes	13
4. Mutualisering van de gegevens	14
Authentieke bronnen en BeSt Address	14
De gewestelijke dienstenintegrator FIDUS	14
De portaalsite opendatastore.brussels	15
Hackathons en conferenties	16
5. Mutualisering van de informatica-aankopen	17
De e-catalogus	17
6. Mutualisering van de human resources	18
7. Gewestelijke veiligheid	19
Brussel Preventie & Veiligheid (BPV)	19
Europese wetgeving inzake bescherming van persoonsgegevens	20
Information Security (IS)	20
8. De Smart City-koepel	21
De indicatoren van Smart City voor 2017	21
Creatie van een Smart City Office	22
Het eventprogramma met events voor 2017-2019	22
De portaalsite smartcity.brussels	23
9. Toekomstperspectieven	24
10. Rekeningen en balansen	25

2017. WE VIEREN 30 JAAR CIBG!

1. WOORD VOORAF DOOR DE ALGEMENE DIRECTIE

**2017 was een bijzonder jaar voor ons, want we vierden de 30ste verjaardag van het CIBG!
Vanaf dag één was onze missie de digitale en informaticaontwikkeling van de gemeentelijke
en gewestelijke overheidsinstellingen ondersteunen en optimaliseren.**

Hiervoor ondernamen we grootschalige projecten, waaronder:

- het elektronisch loket IRISbox
- het telecommunicatienetwerk IRISnet
- het Multimediaplan voor de uitrusting van scholen, voorloper van Fiber to the School
- de platformen NOVA¹, BOS², Kanselarij³ ...
- de digitale cartografie UrbIS
- de invoering van gratis wifi met wifi.brussels
- videobewaking

Deze projecten konden worden waargemaakt omdat we er bij onze overheidspartners altijd op hebben aangedrongen te werken in een coherente synergie die zowel infrastructures, diensten, middelen en recenter ook data bundelt.

Bovendien willen we de aandacht van onze beleidsmakers op technologische vernieuwingen vestigen. En daar waren er de afgelopen 3 decennia veel van!

Onze eerste taak als algemene directie van het CIBG, nu al 30 jaar geleden, was faxmachines bestellen voor alle gemeentehuizen! Vervolgens moesten we ze overtuigen van het nut van een e-mailadres, een website, enzovoort. We zagen ook de opkomst van computers (nu laptops of tablets en zonder fysieke internetverbinding), gsm's (nu smartphones waarmee we zoveel meer doen dan alleen bellen) en de lawine aan gegevens!

Sinds enkele jaren zetten we sterk in op het concept van een Smart City via een gewestelijke en transversale informaticastrategie.

De balans na 30 jaar is positief. Brussel mag trots zijn op het gewestelijke informaticaniveau. We moeten zeker niet onderdoen voor andere gewesten of Europese hoofdsteden.

Maar, zoals we al 30 jaar lang herhalen, mogen we niet op onze lauweren rusten. We moeten digitale integratie in het gewest voortzetten om burgers, ondernemingen, de academische wereld en overheden zelf doeltreffende en vernieuwende diensten te kunnen aanbieden.

Om die projecten te kunnen laten slagen, moest het CIBG met zijn tijd meegaan. In die 30 jaar evolueerden we dan ook van zo'n 20 naar bijna 400 medewerkers! Bijgevolg moesten we de structuur van onze organisatie grondig onder handen nemen. Een van onze uitdagingen was ons positioneren als aantrekkelijke werkgever in een landschap waar een schaarste aan IT-profielen heerst. Daarom richtten we eind 2006 de vzw IRISteam op, die ons de mogelijkheid geeft om een competitief HR-beleid te voeren overeenkomstig de normen op de arbeidsmarkt. De vereniging biedt haar leden HR-ondersteuning aan voor activiteiten inzake informatiebeheer, digitale cartografie, telecommunicatie, ICT en soortgelijk.

Momenteel telt IRISteam⁴ 105 overheidsinstellingen onder haar leden, die hun dagelijkse informaticabeheer aan de vereniging toevertrouwen. Er wordt jaarlijks een activiteitenverslag van IRISteam gepubliceerd dat online⁵ kan worden geraadpleegd.

Niet alleen IRISteam, maar ook het IRISnet-netwerk⁶ staat ten dienste van het CIBG, dat zo beschikt over twee krachtige instrumenten – het ene voor human resources en het andere voor netwerkinfrastructuur om het informaticabeleid van het gewest te implementeren.

Tot slot willen we nog even onderstrepen dat we veel belang hechten aan de regels van goed bestuur bij de overheid. Onze rekeningen en balansen voor 2017 werden gecertificeerd door een bedrijfsrevisor die via een overheidsopdracht werd aangesteld. Ze werden ook geauditeerd door het Rekenhof. U vindt ze aan het eind van dit verslag.

Hervé Feuillien
Directeur-Generaal

Robert Herzele
Adjunct-Directeur-Generaal

¹ Instrument voor het beheer van de procedures inzake stedenbouw en milieu.

² Platform voor het elektronisch beheer van vergaderingen of zittingen.

³ Platform voor het agendabeheer van een bestuursorgaan.

⁴ Waaronder alle Brusselse gemeenten (met uitzondering van Stad Brussel), 16 OCMW's (behalve Ukkel en Koekelberg; het lidmaatschap van Schaarbeek is in behandeling), 5 politiezones (5340/5341/5342/5343/5344), 18 Instellingen van Openbaar Nut (ION) en 9 Openbare Vastgoedmaatschappijen.

⁵ https://cibg.brussels/nl/nieuws_publicaties/publicaties-1/iristeam-activiteitenverslag

⁶ Zie pagina 9 van dit verslag.

Voor de 30ste verjaardag van het CIBG vroegen we de Brusselse tekenaar **FRANÇOIS SCHUITEN** om zijn visie op de Smart City te tekenen. Het resultaat is een boom waarvan de wortels symbool staan voor de nieuwe technologieën die de stad voeden en laten groeien. De voet van de boom is een ontmoetingsplaats.

Het CIBG is gedurende zijn dertigjarige bestaan blijven pleiten voor de mutualisering van technische, financiële en menselijke middelen.

De projecten en initiatieven in dit jaarverslag zijn voorbeelden van die gedeelde hulpmiddelen, die in het teken staan van kwaliteit en efficiëntie, en de overheid helpen om te besparen.

Deze mutualisering laat zich blijken in verschillende domeinen:

- infrastructuur
- ICT-diensten en -platformen
- gegevens
- informatica-aankopen
- human resources

2. MUTUALISERING VAN INFRASTRUCTUUR

Met een computer of smartphone concerttickets reserveren, facturen betalen, een winkelkarretje vullen, een abonnement voor het openbaar vervoer kopen, iets op een tweedehandsmarkt verkopen ... We draaien er ons hand al lang niet meer voor om!

Electronische berichtjes herinneren ons aan afspraken en brengen ons nieuws, waarschuwen ons voor file, wijzen op ons dataverbruik...

De burgers zijn er gewoon aan geraakt en verwachten dezelfde reactiesnelheid van overheidsdiensten. Maar mobiel informaticagebruik vraagt om een steeds grotere en complexere infrastructuur.

Het Gewestelijk Data Center

Het CIBG brak in 2009 al een lans voor de invoering van een **gemutualiseerd datacenter voor alle lokale en gewestelijke besturen in Brussel** als antwoord op de toenmalige versnippering van ruim 100 individuele serverlokalen met 2000 machines, wat ook een versnippering van middelen veroorzaakte (menselijk en financieel), uiteenlopende en incompatibele technologieën, veiligheidsrisico's, enz.

Met het Gewestelijk Data Center (GDC) worden er echter niet alleen budgettaire doelstellingen nagestreefd. Het project ondersteunt ook twee belangrijke pijlers van de Smart City: cloud computing en big data. Het GDC is immers een van de onmisbare schakels in onze gemutualiseerde infrastructuur.

Het Gewestelijk Data Center is momenteel verspreid over drie locaties (Kunstlaan, DBDMH en ULB), die ondanks uitbreidingswerken in 2012 en 2014 hun maximumcapaciteit hebben bereikt. Er wordt dan ook een nieuwe locatie ingericht in een gebouw van Sibelga⁷, waardoor we twee redundante locaties kunnen behouden en de kleinere, verzadigde servers schrappen.

Het is een ambitieus project voor het gewest, dat intern bij het CIBG tal van middelen vereist. De Sibelga-site ligt op het grondgebied van het gewest. Inzake veiligheid betekent dit concreet dat een lokale overheidsadministratie instaat voor een beveiligde toegang tot de lokalen én de gegevens. Het GDC zou midden 2018 zijn deuren moeten openen.

De nieuwe locatie bij Sibelga aan de Werkhuizenkaai heeft een oppervlakte van 280 m², 78 APC 19" racks en een elektrisch vermogen van maar liefst 400 KVA.

wifi.brussels, het gewestelijk netwerk voor gratis wifi

wifi.brussels, het gratis gewestelijk wifinetwerk, is bruikbaar op het hele grondgebied van het Brussels Gewest.

In 2017 is het aantal hotspots bijna verdubbeld met:

- gratis wifi in alle 70 (pre)metrostations van de MIVB;
- en de integratie van toegangspunten van Brussel stad (het vroegere Bruwifi)

In totaal zijn er nu **200 toegangspunten** actief in openbare ruimten, de metro, gebouwen (overheid, culturele centra, bibliotheken, sporthallen, enz.), die in kaart zijn gebracht op de website www.wifi.brussels.

Elke locatie krijgt een communicatiekit met affiches en stickers. We informeerden het grote publiek ook over deze toegangspunten met reverse graffiti, waarbij het logo van wifi.brussels op de vloer werd gedrukt met een sjabloon en een hogedrukspuiter.

De 3 locaties waar de meeste verbindingen plaatsvinden, verschillen van week tot week. De koplopers zijn afwisselend de volgende pleinen : Bockstael, De Brouckère, Flagey, Simonis en Munt.

wifi.brussels telt dagelijks gemiddeld **22.000 gebruikers**. In de loop van verslagjaar 2017 werden er **1.272.423 accounts** aangemaakt. Een account kan in enkele minuten worden aangemaakt en is een jaar lang geldig⁸.

Nieuw in 2017: tijdens de laatste stap van de inschrijving kunt u een of meerdere apparaten registreren (smartphone, tablet of computer). Zo wordt uw toestel automatisch verbonden wanneer u in een wifi.brussels-zone komt.

Het IRISnet-breedbandnetwerk is de basisstructuur van de Smart City-diensten en -tools, waaronder wifi.brussels (zie hierboven) en Fiber to the School.

IRISnet, het breedbandnetwerk van het Gewest

De fundamenteën voor het telecommunicatienetwerk new generation werden gelegd in het begin van de jaren 2000⁹. Het was het passende antwoord op de ontwikkeling van klassieke informaticadiensten en de voorbode van de Smart City. Met deze koers sloegen we de nagel op de kop, want deze netwerken zijn nu de hoekstenen van ons gewest.

Het IRISnet-netwerk wordt sinds 2012 beheerd door de overheid in samenwerking met de private sector via cvba IRISnet¹⁰ en met als stichtende aandeelhouders het CIBG, het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en telecomoperator Orange. IRISnet vierde het afgelopen jaar zijn 5de verjaardag.

IRISnet is een doeltreffend, betrouwbaar en duurzaam antwoord op de uitdagingen van een Smart City en in die zin ook een motor voor digitale ontwikkeling die innovatie, economische groei en duurzame ontwikkeling bevordert.

Momenteel **strekt het netwerk zich uit over een lengte van 379 km** (263 km aan vezels en 379 km aan buizen).

Fiber to the School

De digitale klas is een feit en dat was niet mogelijk geweest zonder materiaal¹¹, een internetverbinding en natuurlijk IRISnet, het netwerk achter deze connectiviteit.

Sinds 2014 worden de secundaire scholen binnen alle schoolnetten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest geleidelijk aan uitgerust met breedbandinternet (minstens 100 Mbps), zo'n 28 per jaar. Eind 2019 zullen alle secundaire scholen uitgerust zijn.

Maar dit breedbandinternet beperkt zich niet tot scholen... Ook overheidsgebouwen genieten van een snelle vezelverbinding: gemeentehuizen, gewestelijke bestuursorganen, ziekenhuizen, politiezones, enz.

In totaal zijn er nu bijna **380 locaties verbonden met optische vezel** (scholen en overheidsgebouwen samen). Dat is 85% van de uiteindelijke doelstelling. Een van de recent aangeslotenen in 2017 is Evoliris (beroepenreferentiecentrum voor de ICT-sector) en Mus, Liverpool en Koolmijnenkaai, locaties van politiezone West.

Op andere locaties, zoals de gemeentebesturen van Koekelberg, Molenbeek, Sint-Gillis en Sint-Pieters-Woluwe, was er sprak van redundantie, dus werd de infrastructuur opgesplitst om de continuïteit van de service te verzekeren in het geval van een incident in het netwerk.

380

Dat is het aantal websites verbonden met optische vezel.

⁸ Zo worden slapende en/of inactieve accounts automatisch verwijderd. Er wordt uiteraard eerst een waarschuwing gestuurd en u kunt trouwens altijd een nieuw account voor weer een jaar aanmaken.

⁹ Het droeg al de naam IRISnet, voor Interactive Regional Information & Service Network.

¹⁰ www.irisnet.eu

¹¹ Met zijn Multimediaplanning van 1998 tot 2014 installeerde het CIBG materiaal (computers, tablets, servers, interactieve borden, ...) in de basisscholen en secundaire scholen van het Brussels Gewest.

3. MUTUALISERING VAN DE ICT-DIENSTEN EN -PLATFORMEN

Aan het begin van de informatisering moesten de technische oplossingen ambtenaars ondersteunen bij hun taken.

Daarna verschoof de focus naar de behoeften van de burger: hoe kunnen we de procedures en het contact van de burger met het bestuur vergemakkelijken?

De uitdaging schuilt nu in een combinatie van beide aspecten.

Het videobewakingsplatform

Tal van actoren beschikken over camera's in de openbare ruimte. In 2013 lichtte het CIBG politici in over de mogelijkheid om **deze beelden te verzamelen op één platform**. Dat is niet alleen nuttig in het kader van preventie en veiligheid, maar ook voor het beheer van het verkeer of de coördinatie van grote evenementen.

Na een testfase werd het platform voor de mutualisering van deze beelden in 2015 officieel uitgerold. De aanslagen van 22 maart 2016 in de luchthaven van Zaventem en metrostation Maalbeek hebben dit project nog een extra zetje in de rug gegeven, wat we natuurlijk liever hadden willen zien gebeuren in andere omstandigheden.

Zijn momenteel aangesloten op een centrale VMS¹²: de camera's van de politiezones West (Sint-Agatha-Berchem, Ganshoren, Jette, Koekelberg en Molenbeek), Zuid (Anderlecht, Sint-Gillis en Vorst) en Ukkel/Watermaal-Bosvoorde/Oudergem, en de haven van Brussel. Er werd ook een technische gateway tot stand gebracht met beelden van het hele MIVB-netwerk.

In het gewestelijk parlement werd er een **Brusselse Controlecommissie** geïnstalleerd, die de technische en juridische voorwaarden, de werking van het platform en de veiligheidsmaatregelen rond de toegang tot de beelden valideert. De commissie moet ook de uitwisseling van die beelden goedkeuren. Daarmee worden **transparantie en een goed projectbeheer gegarandeerd**.

De lage-emissiezone (LEZ)

Op 1 januari 2018 werd de lage-emissiezone (LEZ – Low Emission Zone) ingevoerd op het hele grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. De meest vervuilende voertuigen mogen er sinds die datum niet meer rijden (te beginnen met de oudste dieselwagens).

Slimme camera's (de zogenaamde ANPR's¹³) spelen een essentiële rol in deze LEZ. Er zijn immers geen administratieve formaliteiten nodig voor de eigenaars van deze voertuigen. De ANPR-camera's herkennen de nummerplaten van de betrokken voertuigen in het verkeer. Deze beelden worden vergeleken met de gegevens van de DIV (Dienst voor Inschrijvingen van Voertuigen) via dienstenintegrator FIDUS¹⁴. De DIV stuurt vervolgens een boete naar de eigenaars¹⁵.

Eind 2018 zullen er over het hele grondgebied van het gewest zo'n 180 camera's zijn geïnstalleerd.

Dit is een schoolvoorbeeld van een Smart City-project, niet alleen vanwege het geautomatiseerde proces, maar ook omdat het vijf besturen bundelt: Leefmilieu Brussel, Brussel Fiscaliteit, Brussel Mobiliteit, Brussel Preventie & Veiligheid en het CIBG.

Van oktober tot december 2017 liep er een eerste communicatiecampagne (radiospots, affiches, sociale media, folders...). Begin 2018 deelde het CIBG op het Autosalon een stand met de betrokken besturen om vragen van burgers over de LEZ te beantwoorden.

www.lez.brussels

¹² VMS staat voor Video Management System. Het is een systeem voor videobeheer waarmee videobewakingsapparatuur en beeldstromen kunnen worden geconfigureerd en gecontroleerd.

¹³ ANPR staat voor Automatic Number Plate Recognition of, in het Nederlands, automatische nummerplaatherkenning.

¹⁴ Meer informatie over FIDUS op pagina 14 van dit verslag.

¹⁵ Met die camera's kunnen de politiezones ook nagaan of een nummerplaat als gestolen werd gemeld en of het voertuig in orde is met de keuring.

Dankzij het CIBG beschikt het gewest over informaticaplatformen die door verschillende instellingen worden gedeeld en aantonen dat de overheid de modernisering van het gewest ernstig neemt. En daar wint niet alleen de overheid zelf, maar ook de burger bij. Ook de tools NOVA en BOS zijn er schoolvoorbeelden van.

NOVA is het instrument voor het beheer van stedenbouwkundige en milieuprocedures. Het nut voor de burger en de ondernemingen ligt in de eenmalige invoer van de gegevens, die vervolgens worden verwerkt door de diverse besturen¹⁶.

Ook gemakkelijk voor de burger: wanneer hij of zij zijn verzoek indient, ontvangt hij of zij een code waarmee de afhandeling van het dossier online opgevolgd kan worden, waardoor de burger weet welke fase de procedure doorloopt.

Op 31 december 2017 werden er 675.723 dossiers elektronisch beheerd, wat overeenkomt met bijna 1.115.000 documenten en 882.000 bijlagen. Een stijging van respectievelijk 6,6%, 14% en 24% in vergelijking met 2016.

BOS is het instrument voor het elektronisch beheer van vergaderingen of zittingen (Brusselse regering, gemeenteraad, OCMW-raad, politieraad, enz.).

Alle documenten worden gescand en naar de deelnemers geëmaild. Dankzij een elektronisch handtekeningsysteem kan elk document snel en via de elektronische identiteitskaart van de verplichte handtekeningen worden voorzien.

In 2017 haalde BOS de kaap van de 40 klanten! Dat is goed voor 6.600 gebruikers (+ 18% ten opzichte van 2016). Er werden dit verslagjaar 2.500.000 documenten verwerkt via het platform.

Die gedematerialiseerde procedures zorgen voor een aanzienlijke verkleining van onze ecologische voetafdruk. We willen tegen eind 2019 een jaarlijkse besparing verwezenlijken van 20,6 miljoen vellen papier, wat overeenkomt met 105.000 afgelegde kilometers voor de uitwisseling van papieren dossiers tussen besturen. We hebben nog twee jaar de tijd en hebben nu al 94% van die doelstelling bereikt.

De platformen IRISbox en Fix My Street werken onafhankelijk van het gewestelijke of lokale niveau van het overheidsapparaat waartoe de gebruikers zich richten. De burger heeft één contactpunt, ongeacht de betrokken instantie.

Die ontzuiling is de essentie van de Smart City en plaatst de behoeften van de burger centraal in de gebruikerservaring.

Het elektronisch loket IRISbox is een van de oudste mutualiseringsprojecten van de Smart City. In 1997 kwam een elektronische administratief loket voor het eerst ter sprake.

Dankzij IRISbox verloopt er nu een hele reeks administratieve stappen volledig online, zonder verplaatsingen naar de overheidsgebouwen zelf. Burgers en ondernemingen hebben nu toegang tot bijna 400 documenten en procedures.

2017 is een jaar om nooit meer te vergeten, **want in één jaar tijd werd de kaap van 100.000 aanvragen overschreden!** Dat is bijna het dubbele van 2016. Ook het aantal nieuwe gebruikers klom: van 30.160 naar bijna 43.000.

De communicatiecampagne die begin 2016 van start ging en die IRISBox meer naamsbekendheid moest geven, werd voortgezet met een filmpje op online en social media.

¹⁶ NOVA wordt momenteel gebruikt door Leefmilieu Brussel, Brussel Stedenbouw en Erfgoed (BSE) en de diensten stedenbouw en/of leefmilieu van de 19 Brusselse gemeenten.

¹⁷ Waaronder 17 gemeentebesturen, 11 OCMW's en 4 politiezones.

In het eerste trimester van 2018 werd er ook een test uitgevoerd met de gemeente Vorst voor de inschrijving in gemeentelijke scholen. Vorst besloot af te stappen van het telefonische inschrijvingsstelsel en zich uitsluitend te beroepen op een online procedure via IRISbox. De test was heel overtuigend.

Een van de voordelen van deze oplossing: het tijdstip waarop de aanvraag geregistreerd wordt, is ook het tijdstip waarop het dossier wordt geopend. Er zijn geen discussies meer mogelijk over de volgorde waarin de aanvragen binnenkomen en ouders kunnen het formulier rustig invullen.

www.irisbox.brussels

In 2013 werd samen met Brussel Mobiliteit **de website en mobiele app Fix My Street** (FMS) in het leven geroepen zodat burgers gebreken in de openbare ruimte kunnen melden via één contactpunt. Elk incident wordt gelokaliseerd en vervolgens naar de bevoegde dienst gestuurd.

Burgers kunnen zich ook 'abonneren' op een incident om via mail op de hoogte te worden gehouden van de ondernomen acties.

Alle 19 Brusselse gemeenten zijn betrokken bij Fix My Street, dat ook ondersteund wordt door verschillende nutsbedrijven, waaronder Sibelga, Proximus, Vivaqua, de MIVB en Brussel Mobiliteit.

De gebreken kunnen bijvoorbeeld kuilen in de weg zijn, een beschadigde stoep, een verzakking van de steenweg, vervaagde wegmarkering, defecte publieke verlichting, een knipperend verkeerslicht, enz. Sinds midden 2017 zijn ook problemen met de openbare netheid en sluikafvall opgenomen.

In 2017 werden er bijna 27.000 incidenten gemeld via Fix My Street.

www.fixmystreet.brussels

Dat is het aantal incidenten dat werd gemeld via Fix My Street

De bovenstaande platformen en diensten zijn uiteraard maar een deel van het brede aanbod dat we ontwikkelen en/of aanbieden aan onze klanten. U kunt al onze platformen en diensten vinden op onze website onder de rubriek 'Onze oplossingen'. We kunnen helaas niet uitvoerig ingaan op elke oplossing. Daarom laten we in dit verslag onze meest symbolische platformen aan bod komen.

Toch was 2017 ook een kanteljaar voor het gewestelijke mailsysteem. Er werden verschillende technische updates uitgevoerd om het voortbestaan en de stabiliteit van het platform te garanderen. Die veranderingen waren ook noodzakelijk om op de ondersteuning van Microsoft te kunnen blijven rekenen.

Concreet begonnen we op grote schaal de nieuwe Outlook Web App interface (OWA) met online mailboxtoegang te implementeren. De migratie naar Exchange 2016 wordt ook in 2018 voortgezet om zo veel mogelijk van de 29.000 gewestelijke mailboxen te bereiken!

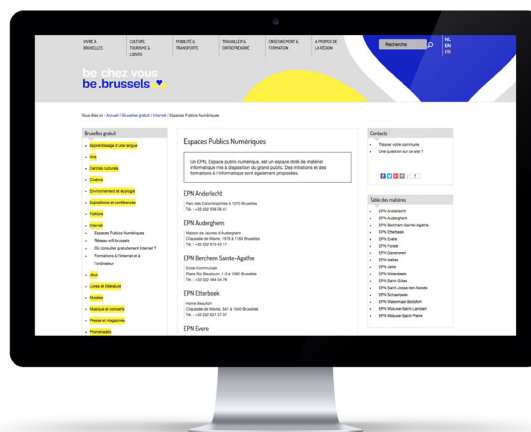
Om te garanderen dat echt iedereen kan genieten van de digitale instrumenten die in het kader van Smart City worden ontwikkeld, moeten we ook de klemtoon op digitale inclusie leggen. **Om te voorkomen dat de digitale kloof gepaard gaat met digitaal analfabetisme**, steunt het gewest een aantal initiatieven, waaronder de Openbare computerruimtes (OCR).

Openbare computerruimtes zijn ruimtes uitgerust met materiaal dat werd geïnstalleerd door het CIBG (computer, server, printer...). Burgers worden er ook begeleid via cursussen en opleidingen in mailbeheer, cv's opstellen, zoeken op internet, Tax-on-web, enz.

Ondertussen beheert het CIBG 17 OCR's in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. De volledige lijst staat op de website van het Gewest: <http://be.brussels/gratis-brussel/internet/ruimtes>

Het OCR-programma ging 10 jaar geleden van start. Het materiaal dat toen werd geïnstalleerd, wordt nu trouwens vervangen, waarvoor een gemiddeld budget van € 25.000 incl. btw per OCR voorzien is. Onlangs werden de OCR's van Evere, Sint-Joost en Sint-Lambrechts-Woluwe vernieuwd. In 2018 is het de beurt aan de OCR's van Sint-Gillis, Sint-Pieters-Woluwe, Watermaal-Bosvoorde en Sint-Agatha-Berchem.

Tegelijkertijd wordt ook **het afgedankte informaticamateriaal dat door het CIBG wordt beheerd gerecycled**. Dit gebruikte materiaal gaat beurtelings naar vier organisaties, die het ofwel opnieuw verpakken en voor bodemprijzen verkopen, ofwel ontmantelen voor de recycling van de onderdelen en metalen. Deze ketens creëren ook werk en/of opleidingen voor werkzoekenden en laaggeschoolden. Deze procedure sluit volledig aan bij het maatschappelijk verantwoord beleid van het CIBG.

Op vraag van onze toezichhoudende minister brachten wij in april 2017 een bestek uit voor de uitvoering van een studie naar de digitale kloof in het Brussels Gewest. "Op basis van de vaststellingen en aanbevelingen van deze studie zal het gewest kunnen werken aan een strategie voor digitale inclusie op maat van de Brusselse context, met duidelijke doelstellingen (KPI's) en budgetten" (fragment uit het bestek).

17

Dat is het aantal Openbare computerruimtes dat het CIBG inrichtte in het Brussels Gewest.

4. MUTUALISERING VAN DE GEGEVENS

We verzamelen, delen en bewaren steeds meer gegevens. Dat doen we voor privégebruik en commerciële doeleinden, maar ook in de overheidsdiensten (met name de 'authentieke bronnen').

Verschillende richtlijnen en wetten verplichten openbare instanties ertoe om deze publieke gegevens in digitale vorm te publiceren, wat transparantie en de creatie van nieuwe, innovatieve digitale diensten stuwt. We noemen dit fenomeen 'open data'.

Net als ons Gewestelijk Data Center en onze gemutualiseerde platformen is open data een stukje van de Smart City-puzzel.

Het is immers de verantwoordelijkheid van het CIBG om al zijn partners aan te moedigen 'hun gegevens te openen' en ze daarin te ondersteunen. Wij nemen dan ook deel aan talloze events (conferenties, hackathons, colloquia...) om dit te promoten.

Authentieke bronnen en BeSt Address

BeSt Address is een project ter creatie van een authentieke, betrouwbare bron¹⁸ van de adressen in België.

Het was een zware klus, maar we zijn er geraakt: alle entiteiten van het land hebben zich aangepast conform de adresnormen op het vlak van creatie en schrijfwijze.

Wat is het nut hiervan?

Om te beginnen is dit een wettelijke Europese verplichting.

Vervolgens zijn er heel concrete toepassingen voor het dagelijkse leven van de burger:

- een optimale interventie door de hulpdiensten (straten met dezelfde naam worden niet meer met elkaar verward)
- fraudebestrijding (fictieve domicilie, huisjesmelkers, sociale bijstand...)
- een efficiënte postbedeling (vooral met de opkomst van de e-commerce)
- geolokalisatie (update van gps-systemen met nieuwe verkavelingen, straten met een nieuwe naam ...)

Binnenkort zou een uitvoeringsbesluit van UrbIS¹⁹ het startschot moeten geven voor de eerste authentieke bron van het gewest.

De gewestelijke dienstenintegrator FIDUS

Het is vervelend om telkens dezelfde gegevens te moeten invullen op formulieren van verschillende overheidsinstanties. Het principe 'only once' maakt hier binnenkort korte metten mee. Op termijn zullen gegevens niet meer opnieuw moeten worden ingevoerd. Als één bestuur ze heeft, zullen ook de andere er toegang toe hebben. Dat is bijvoorbeeld al het geval met uw belastingaangifte, waarin gegevens staan die door de sociale zekerheid werden aangeleverd.

Een van de instrumenten van die vereenvoudiging in het Brussels Gewest is FIDUS, de gewestelijke dienstenintegrator. FIDUS coördineert de uitwisseling van gegevens (authentieke bronnen) tussen gewestelijke en federale besturen, en levert gegevens die al werden ingevoerd bij één bestuur aan een ander bestuur.

Maar niet eender hoe en aan eender wie... FIDUS beschermt de gegevens via beveiligde elektronische stromen en opslag. Toegang moet eerst worden goedgekeurd en er wordt op toegezien (wie kan welke informatie raadplegen). De Brusselse²⁰ Controlecommissie speelt dan ook een rol in de werking van FIDUS.

Verschillende besturen maken al gebruik van de gewestelijke dienstenintegrator, waaronder de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, de Kruispuntbank van Ondernemingen, de Dienst voor Inschrijvingen van Voertuigen, COCOF, Brussel Fiscaliteit en de Brusselse Gewestelijke Huisvestingsmaatschappij.

¹⁸ Een authentieke bron is een verzameling gegevens bij een organisatie die bij akte werd aangeduid voor het beheer ervan. Ze hebben dus een wettelijke waarde.

¹⁹ UrbIS is de digitale kaart in het Brussels Gewest.

²⁰ Deze commissie werd met een ordonnantie uit mei 2014 geïnstalleerd in het Brussels Parlement. Ze controleert de wettelijke voorschriften inzake de bescherming van de privacy.

De Smart City produceert en verbruikt digitale gegevens. Startups, onderzoekers, ondernemingen, de pers, enz. kunnen die gegevens goed gebruiken om nieuwe diensten, prospectieve analyses, enz. te ontwikkelen.

In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest bepaalt een ordonnantie dat open gegevens verplicht zijn voor overheidsbesturen. Ze worden verzameld op een gewestelijke portaal-site voor open data.

De portaal-site opendatastore.brussels

De portaal-site bevat bijna 135 open-datasets van Brusselse overheidsdiensten en hun partners²¹. Die gegevens houden verband met onderwerpen zoals bestratingselementen, wegenwerken, de locatie van toegangspunten van wifi.brussels of stations van Villo!, de wachttijden aan de haltes van de MIVB...

In verslagjaar 2017 surfden iets meer dan 6900 gebruikers²² naar de portaal-site, wat overeenkomt met 15.000 sessies en bijna 75.000 bekeken pagina's.

In mei 2017 werden alle gegevens van de culturele agenda die door visit.brussels worden beheerd als open data aangeboden op de portaal-site. Dat is jaarlijks goed voor meer dan 20.000 evenementen.

Een andere nieuwigheid van 2017: **de website <https://api.brussels>** als versterking van het aanbod aan open-data-tools. Deze website biedt direct en snel toegang tot API's die het hergebruik van gegevens vergemakkelijken.

Een API (Application Programming Interface) is een soort van handleiding die een informaticasysteem de mogelijkheid geeft om een beroep te doen op de functies van een ander systeem.

Een voorbeeld: een webdesigner gebruikte de gegevens van de Villo!-stations voor een website. Dankzij een API wordt de informatie op de website van de webdesigner automatisch bijgewerkt wanneer de lijst met stations wordt bijgewerkt. De gegevens moeten dus niet meer handmatig worden aangepast.

Op 31 december 2017 stelden we vast dat de API's van de portaal-site bijna 19.000 keer werden gebruikt!

Er bestaat nu een nieuwe tool om die open-data-aanpak te ondersteunen en te stimuleren: een kader voor de **'open-datalicenties'** via een besluit van 1 februari 2018 dat opgesteld werd door het CIBG. Dit kader bepaalt de verschillende types van licenties²³ die een trapsgewijze logica volgen:

- geen voorwaarde voor het hergebruik van gegevens
- hergebruik met bronvermelding
- vrij hergebruik na betaling van een bijdrage
- specifieke voorwaarden voor het hergebruik, te bepalen door de overheidsinstantie

www.opendatastore.brussels

6.900

Dat is het aantal gebruikers
voor de portaal-site
opendatastore.brussels.

²¹ Deze commissie werd met een ordonnantie uit mei 2014 geïnstalleerd in het Brussels Parlement. Ze controleert de wettelijke voorschriften inzake de bescherming van de privacy.

²² 66% van de gebruikers komt uit België, 7,25% uit Frankrijk, 3,7% uit de VS, 3% uit Nederland en 2% uit het Verenigd Koninkrijk.

²³ Ze zijn gestoeld op de norm 'Creative Commons', die de voorwaarden voor het hergebruik en de verdeling van werken (vooral verspreid via internet) en bij uitbreiding ook de gegevens bepaalt.

Hackathons en conferenties

'Hackaton' is een samengesteld woord dat de termen 'hack' en 'marathon' bevat. Tijdens een hackaton komen informaticadevelopers meerdere dagen (en nachten) samen om te brainstormen rond een specifiek thema: mobiliteit, gezondheid, voeding, toerisme...

Na afloop worden er prototypes van applicaties of webservices voorgesteld aan een vakjury. De meest beloftevolle initiatieven worden bekroond met prijzen. Het is de bedoeling om deze prototypes nadien om te zetten in echte digitale diensten.

Het CIBG steunt de organisatie van hackathons door teams en/of gegevens ter beschikking te stellen. Deze inspanningen passen in onze opdrachten, waaronder de bevordering van gewestelijke open data en digitale beroepen, en verankeren onze positionering als concurrentiële werkgever.

We gaan ook in op uitnodigingen van diverse organisaties om het open-dataportaal en het bijbehorende gewestelijke beleid te presenteren.

Manneken Pis strak in het CIBG-pak

Voor Manneken Pis is het al pak nummer 978, maar wel het eerste van het digitale tijdperk!

Het werd M@nneken CIBG gedoopt, met een apenstaartje als A. Het is officieel ingewijd op 17 oktober 2017.

Met het initiatief vieren we niet alleen de 30ste verjaardag van het CIBG, maar willen we ook digitale beroepen promoten. De toekomst zal immers gemarkeerd worden door de digitale sector, die voortdurend evolueert en altijd nieuwe medewerkers vereist. Er staan trouwens nog altijd bijna 8000 ICT-functies open (bron: Agoria).

5. MUTUALISERING VAN DE INFORMATICA-AANKOPEN

Als er één domein is waarin een goed bestuur en transparantie van het grootste belang zijn, dan is het wel overheidsopdrachten.

Via een e-catalogus hergroepeert het CIBG de bestellingen van meerdere partners om zo de prijs te drukken, wat schaalbesparingen oplevert voor de informaticabudgetten.

Al onze overheidsopdrachten worden gepubliceerd op onze website met het oog op maximale transparantie.

E-catalogue

IT purchases online
cirb-cibg

Sinds de zomer van 2015 fungeert het CIBG als aankoopcentrale. Dat betekent dat het CIBG in eigen naam en voor rekening van derden opdrachten uitschrijft. Op die manier moeten deze derden zelf geen afzonderlijke opdrachtprocedures opstellen. Zodra ze aangesloten zijn bij de centrale hebben ze toegang tot de opdrachten en kunnen ze hun bestellingen zelf beheren. De hele aansluitings- en bestelprocedure is gedematerialiseerd en gebeurt dus online.

De leden van de aankoopcentrale bestellen informaticamateriaal (kantoormachines, bedrading, software, diensten, enz.) via een beveiligde online catalogus.

Deze e-catalogus wordt gratis ter beschikking gesteld van onze klanten, zonder aankoopverplichting of exclusiviteit.

Voor het verslagjaar 2017 hebben het CIBG en zijn klanten (146 instellingen) meer dan 1600 bestellingen geplaatst (dus bijna 95.000 items) bij 41 leveranciers **voor een bedrag van meer dan 21 miljoen euro**. Enkele bestellingen: 69.187 softwareprogramma's, 3573 pc's, 2525 laptops, 4752 schermen, 152 projectors, 672 printers...

In het kader van de e-Procurement-omzendbrief²⁴ worden onze overheidsopdrachten van 30.000 tot 144.000 euro excl. btw ook gepubliceerd op Free Market. Dit platform werd geïntegreerd in de Belgische portaalsite voor overheidsopdrachten²⁵.

Intekenaars kunnen er ook elektronische offertes indienen, of toch voor de overheidsopdrachten van meer dan 30.000 euro excl. btw.

1.600

Dat is het aantal bestellingen dat werd geplaatst bij 41 leveranciers via de e-catalogus

21
miljoen
euro

Dat is het bedrag van de bestellingen geplaatst via de e-catalogus

²⁴ Omzendbrief van 2 oktober 2017 inzake het gebruik van de e-Procurement-toepassingen door de entiteiten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

²⁵ www.publicprocurement.be. Ambtenaren en ondernemingen vinden er alle regels en procedures over de overheidsopdrachten.

6. MUTUALISERING VAN DE HUMAN RESOURCES

Via de vzw IRISteam²⁶ beschikt het CIBG over geavanceerde informaticavaardigheden op het vlak van digitaal beheer. De medewerkers van IRISteam spelen dus een strategische rol in de digitalisering van de Brusselse overheidssector.

In 2017 kende IRISteam een sterke personeelsstijging van zo'n 15%. Binnenkort wordt de kaap van 400 medewerkers overschreden. "Dit laat zien hoezeer de leden zich achter het model van IRISteam scharen" staat in het activiteitenverslag van 2017 te lezen. "Onze leden vertrouwen op ons voor hulp bij hun digitalisering en zijn tevreden over de geleverde diensten en de professionele aanpak van onze medewerkers".

Het CIBG heeft een kaderovereenkomst²⁷ afgesloten voor consultancydiensten waar de leden via de aankoopcentrale een beroep op kunnen doen met het oog op snellere, gespecialiseerde ICT-ondersteuning. De Brusselse instellingen hebben zo toegang tot een brede waaier aan profielen voor de meeste informaticadomeinen.

Omdat deze overeenkomst binnenkort ten einde loopt, werd er in de loop van verslagjaar 2017 een nieuwe tekst uitgewerkt die rekening houdt met de technologische evoluties en ervaringen uit het verleden. De nieuwe raamovereenkomst wordt ruimer, zal meer vakgebieden beslaan en wordt in 2018 toegekend via een overheidsopdracht.

Client First

Het CIBG kent al bijna 30 jaar een exponentiële groei, wat met de oprichting van IRISteam verder geboost werd.

Om in te spelen op de groeiende vraag naar digitale diensten, besloten we het CIBG een nieuwe dimensie te geven met het initiatief Client First.

Via Client First willen we garanderen dat:

- het CIBG altijd inzicht heeft in de behoeften en wensen van de klant, wat een diepgaande kennis vereist van zijn activiteiten, functies binnen de organisatie en wensen. Zo kan het CIBG de klantbehoeften inschatten en zitten ze op dezelfde golflengte;
- iedereen altijd inzicht heeft in de opdracht en het de waardepropositie van het CIBG. Alleen zo kunnen we proactief zijn, onze rol als raadgever waarmaken en de verwachtingen stroomlijnen.

Dat is meteen de reden voor de reorganisatie van onze structuur: we willen de klanten helemaal centraal plaatsen. Om deze filosofie en de waarden van het CIBG te benadrukken bij onze medewerkers, werd er ook een interne communicatiecampagne in verschillende fases gelanceerd.

ONZE WAARDEN

ORIENTATION CLIENT

Notre ADN

SAMENWERKING

We staan open voor een duidelijke en opbouwende dialoog

RESPECT

Nous tenons nos engagements

INNOVATIE

We denken "Out of the box"

SERVICE AU PUBLIC

Notre devoir au cœur du développement de la Région de Bruxelles-capitale

²⁶ Zoals we in de inleiding van dit verslag al melden, werd de vzw IRISteam opgericht in 2006. Leden kunnen een beroep doen op de human resources van de vzw op het vlak van IT. Het jaarverslag van 2017 van IRISteam staat online op https://cibg.brussels/nl/nieuws_publicaties/publicaties-1/iristeam-activiteitenverslag

²⁷ Een raamovereenkomst is een contract tussen een uitbestedende macht en een of meerdere economische operatoren voor prestaties tijdens een bepaalde periode. In het geval van IRISteam gaat het om technische informaticaprestaties.

7. GEWESTELIJKE VEILIGHEID

Het is in dit verslag al meermaals vermeld dat gegevens centraal staan in de digitale processen van de Smart City.

De beveiliging van deze gegevens en cyberveiligheid in het algemeen zijn cruciaal. Dat bewijst de oprichting van een centrum op federaal niveau dat uitsluitend aan deze problematiek is gewijd. Het Globaal Veiligheids- en Preventieplan dat de Brusselse regering in februari 2017 goedkeurde, bevat trouwens een hoofdstuk over cyberveiligheid.

We publiceren hierrond een katern over cybersecurity tegen de zomer 2018.

Brussel Preventie & Veiligheid (BPV)

Het takenpakket van BPV omvat de coördinatie van het preventie- en veiligheidsbeleid in tal van domeinen, waaronder ruimtelijke ordening, mobiliteit en elke andere bevoegdheid die een impact heeft op veiligheid en het veiligheidsgevoel in het Brussels Gewest.

Sinds de oprichting van BPV **is het CIBG een bevoorrechte partner van deze ION**²⁸ voor zowel dagelijkse informatica-behoefte als specifieke opdrachten.

- Het CIBG en BPV werken samen op het platform voor de mutualisering van videobewakingsbeelden²⁹.
- Tal van onze IT Managers maken nu deel uit van het BPV-team. Ze verzorgen onder meer de coördinatie met onze andere IT Managers in de politiezones³⁰, maar ook met de Federale Politie en het Parket.
- We hebben het geïntegreerde crisis- en communicatiecentrum verder uitgebouwd. Het zal worden gebruikt voor de coördinatie en het beheer van grote evenementen (festivals, sportwedstrijden, manifestaties...), maar ook van eventuele noodsituaties (brand, rampenplan).
- Tot slot zijn we in het kader van onze respectieve informatie- en sensibiliseringsopdrachten gaan nadenken over een gewestelijk plan voor cyberveiligheid met een inventarisatie van de cyberbedreiging en de instrumenten (reglementair en methodologisch) die onze twee ION's kunnen inzetten om die uitdaging aan te gaan.

www.bps-bpv.brussels

²⁸ Instelling van Openbaar Nut.

²⁹ Zie pagina 10 van dit verslag.

³⁰ We zullen in 2018 trouwens over extra personeel beschikken in de politiezones Montgomery en Ukkel/Watermaal/Oudergem.

Europese wetgeving inzake bescherming van persoonsgegevens

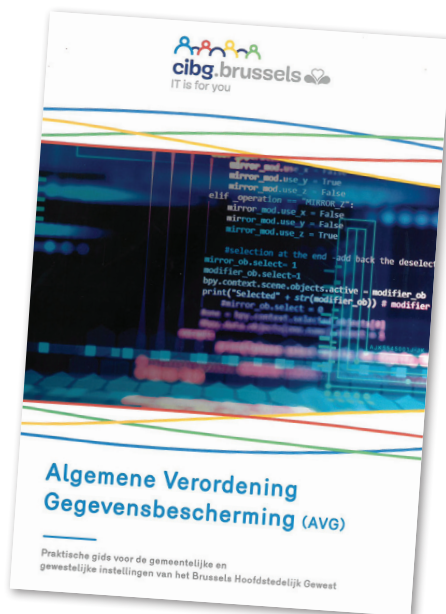
GDPR, de Engelse afkorting voor Algemene Verordening Gegevensbescherming³¹, is een Europese wetgeving die strengere regels en nieuwe plichten oplegt aan beheerders van gegevens, gekoppeld aan zwaardere straffen bij niet-naleving. Ze is vanaf 25 mei 2018 in de hele Europese Unie van kracht.

Eind 2017 publiceerden we een praktische GDPR-gids om deze Europese wetgeving te verduidelijken, de lokale en gewestelijke besturen bewust te maken van de nieuwe wetgeving en de nieuwe, specifieke service van het CIBG³² voor te stellen.

Alle overheidsdiensten hebben op de ene of andere manier te maken met GDPR³³. Het spreekt vanzelf dat het CIBG al zijn interne procedures grondig onder de GDPR-loep heeft genomen.

Het centrum biedt hulp aan partners die nog aan GDPR moeten voldoen. We ontwikkelden een specifieke GDPR-dienst in 5 onderdelen waarop onze partners volledig of gedeeltelijk een beroep kunnen doen, met een voorafgaande beoordeling, begeleiding bij afstemming op de regels, DPO³⁴ 'as a service', en DPO-coaching en -opleidingen.

Het is belangrijk om op te merken dat niet alleen informaticaprocessen op die wet moeten worden afgestemd. Het is een trans-veersaal project dat door de instelling als geheel moet worden volbracht.

In 2010 voerde het CIBG een dienst in voor de beveiliging van gegevens, ongeacht of die worden beheerd door het centrum zelf of ze enkel via de infrastructuur van het CIBG passeren.

Het gaat om maatregelen van zowel technische (redundante infrastructuren, datacenter) en softwaregebonden (antivirus, firewall, back-up online) als organisatorische (toegangsbeheer, anti-hacksystemen...) aard.

Information Security (IS)

Als belangrijke informaticapartner is het onze plicht om **elk aspect van de gegevensbeveiliging te beheersen**. Maar het is ook belangrijk om onze partners mee te laten genieten van die vaardigheden in het kader van de mutualisering.

Het CIBG voerde de veranderingen uiteraard eerst door in zijn eigen structuur. Onze Information Security Advisors (ISA) bepalen en inventariseren de risico's die de informatie op onze servers in gevaar kunnen brengen. Ze garanderen ook dat het CIBG voldoet aan alle wettelijke voorschriften.

Dat is het type prestaties (consultancy, analyses, actieplannen, aanbevelingen...) dat wij onze partners bieden in het kader van Information Security as a Service (ISaaS). De IS-analyses zijn gebaseerd op het referentiekader van de ISO 2700X-normen en volgende, en worden gekoppeld aan risicoanalyses.

In 2017 werden onze teams veelvuldig ingezet in het kader van de toepassingen van de GDPR (zie hierboven). Een twintigtal klanten schreef in op ons dienstenaanbod. Een vergelijkbaar aantal deed dit ook begin 2018.

³¹ General Data Protection Regulation.

³² Deze brochure werd naar al onze partners verstuurd en kan ook gratis online worden ingekeken in de rubriek 'Nieuws etc.', en vervolgens 'Publicaties'.

³³ We gaan hier niet in op de details van deze wetgeving, maar aarzel niet om online onze praktische gids te raadplegen.

³⁴ DPO staat voor Data Protection Officer. Elke overheid moet een DPO aanstellen, die moet informeren, adviseren en de naleving van de wetgeving controleren.

Het CIBG kan die taak op zich nemen, eraan meewerken of de aangestelde persoon bijstaan in zijn opdracht bij zijn partners.

8. DE SMART CITY-KOEPEL

Ons Witboek 2014-2019, gepubliceerd aan de vooravond van de huidige legislatuur, effent het pad naar de Smart City, of beter gezegd het slimme gewest. Dit document is zowel een roadmap als een lange-termijnvisie, en het bepaalt ook heel concrete doelstellingen.

Het Brussels Gewest wpende zich met een transversale Smart City-strategie onder de naam smartcity.brussels. In die context heeft de regering het CIBG de opdracht gegeven tot invoering van een Smart City Office om de diverse initiatieven van het gewest in dit domein te coördineren.

De indicatoren van Smart City voor 2017

In dit witboek worden er **7 werkdomeinen** geprioriseerd als pijlers van een Smart City:

- de algemene verbreiding van zeer hoge bandbreedte
- gratis openbare wifi op grote schaal
- dematerialisering van het overheidsbestuur
- minder gemotoriseerde verplaatsingen voor het vervoer van papieren documenten
- ontwikkeling van open data
- mobiele revolutie
- mutualisering van videobewakingsbeelden

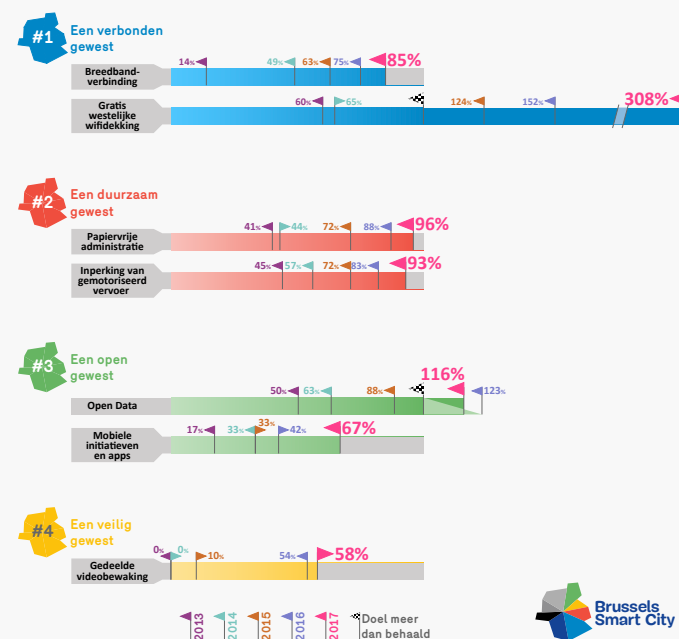
Elk werkdomein wordt geëvalueerd via prestatie-indicatoren (KPI) met een jaarlijkse meting van de vooruitgang door het CIBG.

Nu al werden er bepaalde mijlpalen bereikt of zelfs overtroffen!

- De uitbreiding van het wifi.brussels-netwerk is nu al drie keer groter dan vooraf vastgelegd voor de periode 2014-2019.
- Het gebruik van open data zit nu al rond 116% van de doelstelling.
- Met een gemiddeld percentage van 94% is de dematerialisering van procedures en dus ook de verkleining van onze ecologische voetafdruk op 12 maanden van de einddatum zo goed als bereikt.

Smartcity.brussels: de 4 uitdagingen van het CIBG 2014-2019

Status 31/12/2017

7

Dit is het aantal werkdomeinen dat prioritair werd beschouwd omdat ze de fundamenteën zijn van een Smart City.

Creatie van een Smart City Office

Om alle 'smart' initiatieven in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest te kunnen coördineren, gaf de regering het CIBG de opdracht een Smart City Office uit te bouwen.

Hiervoor werd er een overheidsopdracht uitgeschreven. Op de planning staan de uitwerking van een gezamenlijk strategisch communicatieplan (Brussels Smart City, CIBG en gewestelijke partners) en workshops met de gewestelijke besturen om samenwerkingen te smeden en ideeën te vinden. Na afloop van dit denkwerk zal er een roadmap worden voorgesteld met prioriteiten, planning en budget.

Die maatregel past ook in het handvest 'bedigital', dat ernaar streeft alle digitale initiatieven in Brussel onder één noemer samen te brengen, waaronder de strategie smartcity.brussels, het NextTech 2017-2020 plan³⁶ en het Gewestelijk Innovatieplan³⁷.

In 2017 zette het CIBG zijn inspanningen voor de sensibilisering voor het concept Smart City en de bevordering van 'smart' initiatieven in het Brussels Gewest voort.

Wij legden ook ons oor te luister en vroegen professionals en het grote publiek naar tips.

Het eventprogramma met events voor 2017-2019

Tussen 2017 en 2019 zijn er 6 evenementen gepland om het grote publiek kennis te laten maken met het concept Smart City. Elke keer staat er een ander thema centraal.

Drie van die evenementen vonden plaats in 2017:

- Brussels Smart City for Education in Bel.brussels op 8 maart
- Brussels Smart City for Culture, in Flagey, op 13 juni
- Brussels Smart City for Economy, in het Academiënpaleis, op 13 november

De evenementen brachten telkens spelers uit de economische, politieke, academische en sociale werelden bij elkaar. We presenteerden er ook initiatieven uit de betrokken sectoren en wisselden gedachten uit tijdens workshops en kringgesprekken.

Op termijn zullen we de Smart City-strategie van het gewest zo kunnen verfijnen en bijsturen dat we inspelen op ieders reële verwachtingen. Dit wordt ook een van de opdrachten van het Smart City Office (zie hierboven).

In 2018 worden er nog twee andere events georganiseerd: Gemeenten en burgers in het digitale tijdperk (17 mei) en Digitale Inclusie (2de semester). Het laatste, samenvattende event uit de reeks vindt plaats begin 2019.

<http://event.smartcity.brussels>

De portaalsite smartcity.brussels

Deze portaalsite **moet zo breed mogelijk informeren over het thema van slimme steden** en in het bijzonder over de strategie en acties van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Het portaal wil ook een forum zijn waar burgers stemmen op polls, voorstellen doen en hun stem uitbrengen. Enkele van de geavanceerde ideeën van burgers in 2017: schermen die de luchtkwaliteit en geluidsvervuiling afbeelden, een applicatie om voedselverspilling tegen te gaan, het gebruik van trams voor goederenvervoer, elektrische autosteps die gratis ter beschikking worden gesteld, gesynchroniseerde verkeerslichten, slimme tunnels en afritten in Brussel...

Het CIBG coördineert deze portaalsite en zorgt voor nieuwe inhoud. Een dertigtal andere gewestelijke spelers draagt eveneens bij aan de content met nieuws over hun 'smart' producten, diensten of activiteiten.

Aan het eind van verslagjaar 2017 telde de portaalsite 35.341 sessies en 31.849 gebruikers, een stijging van meer dan 50% in beide gevallen.

www.smartcity.brussels

³⁸ In november 2017 lanceerde het CIBG op vraag van Leefmilieu Brussel de portaalsite ruisinfo.brussels. Dankzij dit instrument vindt u een antwoord op vragen over lawaai en trillingen, kunt u de wetgeving raadplegen en gemakkelijk een klacht indienen via IRISbox.

³⁹ Brussel Mobiliteit rustte 8 grote kruispunten van het gewest al uit met slimme verkeerslichten die het verkeer tijdens het spitsuur vlotter doen verlopen.

⁴⁰ Actiris, BRUGEL, Brussel Stedelijke Ontwikkeling, Brussel Economie en Werkgelegenheid, Leefmilieu Brussel, Brussel Financiën en Begroting, Brussel Fiscaliteit, Bruxelles Formation, Brussels International, Brussels Invest & Export, Brussel Mobiliteit, Net Brussel, citydev.brussels, Economische en Sociale Raad, Finance.brussels, Easybrussels, Evoliris, Homegrade.brussels, Impulse, Innoviris, Brussels Instituut voor Statistiek en Analyse (BISA), IRISnet, Parking.brussels, perspective.brussels, Haven van Brussel, SIBELGA, Brussels Gewestelijke Huisvestingsmaatschappij (BGHM), MIVB, visit.brussels.

9. TOEKOMSTPERSPECTIEVEN

Het CIBG voert sinds zijn oprichting analyses uit en formuleert aanbevelingen over nieuwe technologieën en de modernisering van overheidsbesturen.

En deze technologie evolueert in sneltempo.

In de loop van deze gewestelijke legislatuur is de technologie 10 keer krachtiger geworden, voor dezelfde prijs. Binnen 10 jaar zal ze 100 keer krachtiger zijn!

De innovaties die onze toekomst grondig zullen veranderen, zijn al een feit! Ze zorgen voor een volledige transformatie van de openbare-dienstverlening. Ze veranderen de aard van de administratie, de relatie met de burgers en de bedrijven, en de bestuursmodellen van de overheid.

Het Gewest heeft al een indrukwekkende weg afgelegd op het vlak van digitalisering. Dit is niet enkel te danken aan de impuls van het CIBG, maar ook aan de actieve betrokkenheid van de talrijke besturen die de voordelen van de nieuwe technologieën en het nut van bundelen begrepen hebben.

Ook na de twee geplande verkiezingen in de komende maanden moeten we deze ingeslagen weg verder bewandelen.

Ter gelegenheid hiervan zullen we een nieuw witboek voor de periode 2019-2024 publiceren: een bundel boordevol ideeën en initiatieven om de digitalisering van onze instanties voort te zetten.

Zoals al vaker benadrukt: wij nemen geen vrede met een status quo op het vlak van onze technologische kennis. Daarom hebben we een werkgroep opgericht die zich over een ambitieus project zal buigen om de digitale tools ten dienste van de lokale besturen op niveau te brengen. We bespreken dit verder in de loop van de volgende weken wanneer een van onze katernen *Een nieuwe start voor de informatisering van de lokale overheden. De digitalisering van de Brusselse gemeentes en OCMW's bestendigen.*

Het quasi samenvallen van de gemeentelijke en gewestelijke legislatuur is een mooie kans voor ons, zeker op het vlak van digitalisering. De lokale en gewestelijke verkozenen zullen ongetwijfeld het belang van de nieuwe technologieën inzien en de drijvende krachten zijn achter het verbonden beheer van de gemeenten en ons gewest.

10. REKENINGEN EN BALANSEN

De begrotingen van het CIBG voldoen aan de organieke ordonnantie van 23 februari 2006 en haar besluiten.

De uitgaven van het CIBG zijn het voorwerp van een maximale begrotingstoelating in vastleggingskredieten en vereffeningkredieten, door een basistoewijzing die elk jaar door het parlement wordt goedgekeurd en toegevoegd aan de begrotingsordonnantie.

Alle vastleggingen en vereffeningen op de begroting van het CIBG worden gecontroleerd en goedgekeurd door de controleur van de vastleggingen en vereffeningen.

Elke maand stuurt het CIBG via de applicatie SAP rechtstreeks een monitoring door naar de overheidsadministratie Brussel Financiën en Begroting van de Gewestelijke Overheidsdienst Brussel. Dit document bevat de uitvoering van de vastleggings- en vereffeningkredieten op alle basisallocaties voor uitgaven van zijn budget voor die betrokken maand, samen met het gecumuleerd totaal sinds het begin van het jaar. Daarnaast worden elke week schatkistramingen naar het financieel coördinatiecentrum van de GOB verstuurd.

De begroting van het CIBG wordt elk jaar goedgekeurd door een bedrijfsrevisor. Onze rekeningen worden ook elk jaar door het Rekenhof geauditeerd.

De openbare aanbestedingen die het CIBG doet, moeten eveneens worden goedgekeurd door de Inspectie van Financiën en door de voogdijminister of de gewestregering, afhankelijk van de wettelijke drempels.

Tot slot valideert de voogdijminister de voorgestelde aanwending van de begroting in het jaarlijkse businessplan van het CIBG en ontvangt zij een regelmatige rapportering over de uitvoering van de begrotingen en de IT-opdrachten.

‘Onze rekeningen worden elk jaar door het Rekenhof geauditeerd en worden door een bedrijfsrevisor gecertificeerd.’

Op 14 december 2017 werd de Ordonnantie betreffende de transparantie van de bezoldigingen en voordelen van de Brusselse openbare mandatarissen in het Brussels Parlement goedgekeurd. De editie van 2018 van dit rapport (over het jaar 2017) staat eveneens online.

Balansen (op 31 december 2017)

ACTIVA		
20/28	VASTE ACTIVA	15.421.338
21	Immateriële vaste activa	3.883.962
22/27	Materiële vaste activa	9.183.187
24	Meubilair en rollend materieel	5.188.712
26	Overige materiële vaste activa	3.994.475
28	Financiële vaste activa	2.354.189
29/58	VLOTTENDE ACTIVA	29.443.217
29	Vorderingen op ten hoogste één jaar	23.172.907
40	Handelsvorderingen	18.724.209
41	Overige vorderingen	4.448.698
54/58	Liquide middelen	6.370
490/1/9	Overlopende rekeningen	6.263.940
20/58	TOTAAL DER ACTIVA	44.864.555
PASSIVA		
42278	EIGEN VERMOGEN	27.304.939
14	Overdragen winst (verlies) (+)/(-)	14.237.791
15	Kapitaalsubsidies	13.067.148
16	VOORZIENINGEN EN UITGESTELDE BELASTINGEN	15.000
160/5	Voorzieningen voor risico's en kosten	15.000
17/49	SCHULDEN	17.544.616
17	Schulden op ten hoogste één jaar	16.364.300
175	Handelsschulden	16.233.030
45	Schulden met betrekking tot belastingen, bezoldingen en sociale lasten	131.270
492/3	Overlopende rekeningen	1.180.316
10/49	TOTAAL DER PASSIVA	44.864.555

Rekeningen (op 31 december 2017)

70/74	Productie- en exploitatieopbrengsten	49.060.256
	Andere bedrijfsopbrengsten, grond- en hulpstoffen	49.060.256
60/64	Productie- en exploitatiekosten	53.904.499
60	Handelsgoederen	23.190.236
61	Diensten en diverse goederen	22.239.902
62	Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen (+)/(-)	558.948
630	Afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa	7.588.997
640/8	Andere bedrijfskosten	326.416
9901	Bedrijfswinst (Bedrijfsverlies) (+)/(-)	-4.844.243
75	Te ontvangen en andere courante financiële inkomsten	7.822.143
750/751	Opbrengsten uit financiële en uit vlottende activa	28.990
752/9	Andere financiële opbrengsten	7.793.153
65	Interesten en andere courante financiële lasten	853
650	Kosten van schulden	853
9902	Winst (Verlies) uit de gewone bedrijfsuitoefening voor belasting	2.977.047
66	Uitzonderlijke kosten	199.618
9903	Winst (Verlies) van het boekjaar voor belasting (+)/(-)	2.777.429
9904	Winst (Verlies) van het boekjaar (+)/(-)	2.777.429
9905	Te bestemmen winst (te verwerken verlies) van het boekjaar (+)/(-)	2.777.429

Budgettaire uitvoering (op 31 december 2017)

SEC	Benaming SEC	Uitvoering (in EUR)
81111	Bezoldiging volgens weddeschalen	345.301
81112	Overige bezoldigingselementen	38.022
81120	Sociale bijdragen ten laste van de werkgevers, afgedragen aan instellingen of fondsen - Overige sociale lasten van de werkgever	167.944
81140	Lonen in natura	22.935
84610	Terugbetaling van niet-gebruikte exploitatiesubsidies aan het MBHG	0
81211	Algemene werkingskosten	21.700.065
81212	Huurgelden van gebouwen	2.531.000
84160	Aan vzw's van de overheid	23.431.084
87422	Verwerving van overig materieel	6.879.502
	Totaal begroting uitgaven	55.115.854
90820	Interne verrichtingen - Verrekeningen met andere dienstjaren	415.000
91211	Algemene werkingskosten vergoed aan andere sectoren dan de overheidssector - Algemene werkingskosten	514.050
92610	Overige opbrengsten uit vermogen - Dividenden	28.990
93910	Inkomensoverdrachten van EU-instellingen	4.186
94940	Inkomensoverdrachten van de federale overheid - Federale overheid	9.208
94610	Inkomensoverdrachten van de institutionele overheid	49.140.974
94640	Inkomensoverdrachten binnen een institutionele groep - AOI	52.168
96641	Kapitaaloverdrachten binnen een institutionele groep - investeringsbijdragen van administratieve openbare instellingen (AOI)	5.016.000
	Totaal begroting ontvangsten	55.180.575
	Resultaat	64.721

VERSLAG VAN DE BEDRIJFSREVISOR VOOR HET CENTRUM VOOR INFORMATICA VOOR HET BRUSSELS GEWEST (CIBG) OVER DE FINANCIËLE STATEN REVISOR OVER HET BOEKJAAR AFGESLOTEN OP 31 DECEMBER 2017

Overeenkomstig het bijzonder bestek (referentie CIBG CSC2016.029) betreffende het mandaat van bedrijfsrevisor en in het kader van het wet van 16 maart 1954, brengen wij u verslag uit in het kader van ons mandaat. Dit bevat ons verslag over de controle van de financiële staten alsook het verslag betreffende de overige door wet- en regelgeving gestelde rapporteringsvereisten in hoofde van de revisor. Deze verslagen zijn één en ondeelbaar.

Wij werden benoemd door de bestuursorgaan van de CIBG, na de handhaving van ons aanbod door de Evaluatiecommissie op 27 mei 2016. Ons mandaat loopt af op de datum van ons verslag over de financiële staten afgesloten op 31 december 2018. Wij hebben de controle van de financiële staten van de CIBG uitgevoerd gedurende 5 opeenvolgende boekjaren.

Verslag over de controle van de financiële staten

Oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben de controle uitgevoerd van de financiële staten van de entiteit, die de balans op 31 december 2017 omvat, alsook de resultatenrekening van het boekjaar afgesloten op die datum en de toelichting, met een balanstotaal van € 44.864.555 en waarvan de resultatenrekening afsluit met een positieve resultaat van het boekjaar van € 2.777.429.

Naar ons oordeel geven de financiële staten een getrouw beeld van het vermogen en de financiële toestand van de entiteit per 31 december 2017, alsook van haar resultaten over het boekjaar dat op die datum is afgesloten, in overeenstemming met het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel.

Basis voor het oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens de internationale controlestandaarden (ISA's). Onze verantwoordelijkheden op grond van deze standaarden zijn verder beschreven in de sectie "Verantwoordelijkheden van de revisor voor de controle van de financiële staten" van ons verslag. Wij hebben alle deontologische vereisten die relevant zijn voor de controle van de financiële staten in België nageleefd, met inbegrip van deze met betrekking tot de onafhankelijkheid.

Wij hebben van het bestuursorgaan en van de aangestelden van de entiteit de voor onze controle vereiste ophelderingen en inlichtingen verkregen.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verantwoordelijkheden van het bestuursorgaan voor de financiële staten

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen van de financiële staten die een getrouw beeld geven in overeenstemming met het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel, alsook voor de interne beheersing die het bestuursorgaan noodzakelijk acht voor het opstellen van de financiële staten die geen afwijking van materieel belang bevatten die het gevolg is van fraude of van fouten.

Bij het opstellen van de financiële staten is het bestuursorgaan verantwoordelijk voor het inschatten van de mogelijkheid van de entiteit om haar continuïteit te handhaven, het toelichten, indien van toepassing, van aangelegenheden die met continuïteit verband houden en het gebruiken van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuursorgaan het voornemen heeft om de entiteit te liquideren of om de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of geen realistisch alternatief heeft dan dit te doen.

Verantwoordelijkheden van de revisor voor de controle van de financiële staten

Onze doelstellingen zijn het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid over de vraag of de financiële staten als geheel geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten en het uitbrengen van een revisorverslag waarin ons oordeel is opgenomen. Een redelijke mate van zekerheid is een hoog niveau van zekerheid, maar is geen garantie dat een controle die overeenkomstig de ISA's is uitgevoerd altijd een afwijking van materieel belang ontdekt wanneer die bestaat. Afwijkingen kunnen zich voordoen als gevolg van fraude of fouten en worden als van materieel belang beschouwd indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat zij, individueel of gezamenlijk, de economische beslissingen genomen door gebruikers op basis van deze financiële staten, beïnvloeden.

Als deel van een controle uitgevoerd overeenkomstig de ISA's, passen wij professionele oordeelsvorming toe en handhaven wij een professioneel-kritische instelling gedurende de controle. We voeren tevens de volgende werkzaamheden uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de financiële staten een afwijking van materieel belang bevatten die het gevolg is van fraude of van fouten, het bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden die op deze risico's inspelen en het verkrijgen van controleinformatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Het risico van het niet detecteren van een van materieel belang zijnde afwijking is groter indien die afwijking het gevolg is van fraude dan indien zij het gevolg is van fouten, omdat bij fraude sprake kan zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten om transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle, met als doel controlewerkzaamheden op te zetten die in de gegeven omstandigheden geschikt zijn, maar die niet zijn gericht op het geven van een oordeel over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van de door het bestuursorgaan gemaakte schattingen en van de daarop betrekking hebbende toelichtingen;
- het concluderen of de door het bestuursorgaan gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is, en het concluderen, op basis van de verkregen controle-informatie, of er een onzekerheid van materieel belang bestaat met betrekking tot gebeurtenissen of omstandigheden die significante twijfel kunnen doen ontstaan over de mogelijkheid van de entiteit om haar continuïteit te handhaven. Indien wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij ertoe gehouden om de aandacht in ons verslag te vestigen op de daarop betrekking hebbende toelichtingen in de financiële staten, of, indien deze toelichtingen inadequaat zijn, om ons oordeel aan te passen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van ons verslag. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de entiteit haar continuïteit niet langer kan handhaven ;
- het evalueren van de algehele presentatie, structuur en inhoud van de financiële staten, en van de vraag of de financiële staten de onderliggende transacties en gebeurtenissen weergeven op een wijze die leidt tot een getrouw beeld.

Wij communiceren met het bestuursorgaan onder meer over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante controlebevindingen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing die wij identificeren gedurende onze controle.

Verslag betreffende de overige door wet- en regelgeving gestelde rapporteringsvereisten

Verantwoordelijkheden van het bestuursorgaan

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het naleven door de entiteit van de Wet van 16 maart 1954 betreffende de controle van sommige Instellingen van Openbaar Nut, et het Koninklijk besluit van 7 april 1954 betreffende de algemene bepalingen die van toepassing zijn op de begroting en de boekhouding van de Instellingen van Openbaar Nut, alsmede van de wetten en Organieke

Ordonnantie betreffende het CIBG, alsook van de wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften die van toepassing zijn op het voeren van de boekhouding.

Verantwoordelijkheden van de revisor

In het kader van ons mandaat en overeenkomstig de Belgische bijkomende norm bij de in België van toepassing zijnde internationale auditstandaarden (ISA's), is het onze verantwoordelijkheid om, in alle van materieel belang zijnde opzichten, de naleving van bepaalde wettelijke en reglementaire verplichtingen na te gaan. Op grond hiervan doen wij de volgende bijkomende verklaringen die niet van aard zijn om de draagwijdte van ons oordeel over de financiële staten te wijzigen.

Vermelding betreffende de onafhankelijkheid

Ons bedrijfsrevisorenkantoor heeft geen opdrachten die onverenigbaar zijn met de controle van de financiële staten verricht, en is in de loop van ons mandaat onafhankelijk gebleven tegenover de entiteit.

Andere vermeldingen

- Onverminderd formele aspecten van ondergeschikt belang, werd de boekhouding gevoerd in overeenstemming met de bepalingen van de Organieke Ordonnantie van het Brussels Gewest van 23 februari 2006 (OOBG) betreffende de uitvoering van de wet van 16 mei 2003 en de door het bestuursorgaan goedgekeurde waarderingsregels.
- Wij dienen u geen verrichtingen of beslissingen mede te delen die in overtreding met de wetten en Organieke Ordonnantie betreffende het CIBG of de wet van 16 maart 1954 op de Instellingen van Openbaar Nut zijn gedaan of genomen.
- Niettegenstaande onze opdracht de certificatie van de begrotingsopvolging, de uitvoeringsrekening van het budget en de beheersrekening niet omvat, melden wij u dat de begroting werd afgestemd met de financiële staten

Brussel, 8 mei 2018

MAZARS BEDRIJFSREVISOREN CVBA
Revisor vertegenwoordigd door
Xavier Doyen

Redactie en coördinatie

Dienst Communicatie CIBG

Opmaak

The Manifest

Drukwerk

Arijs

Verantwoordelijk Uitgever

Hervé Feuillien, Directeur-Generaal

Gelieve voor correspondentie over dit document contact op te nemen met:

Dienst Communicatie

Kunstlaan 21

1000 Brussel

Tel. +32 2 282 47 70

Website: www.cibg.brussels

E-mail: communicatie@cibg.brussels

Twitter: @CIRB_CIBG

www.cibg.brussels

